Wi Johan then tridie mz Gudz nådhe, Swerigis Götes och Wendes etc. Konung ...

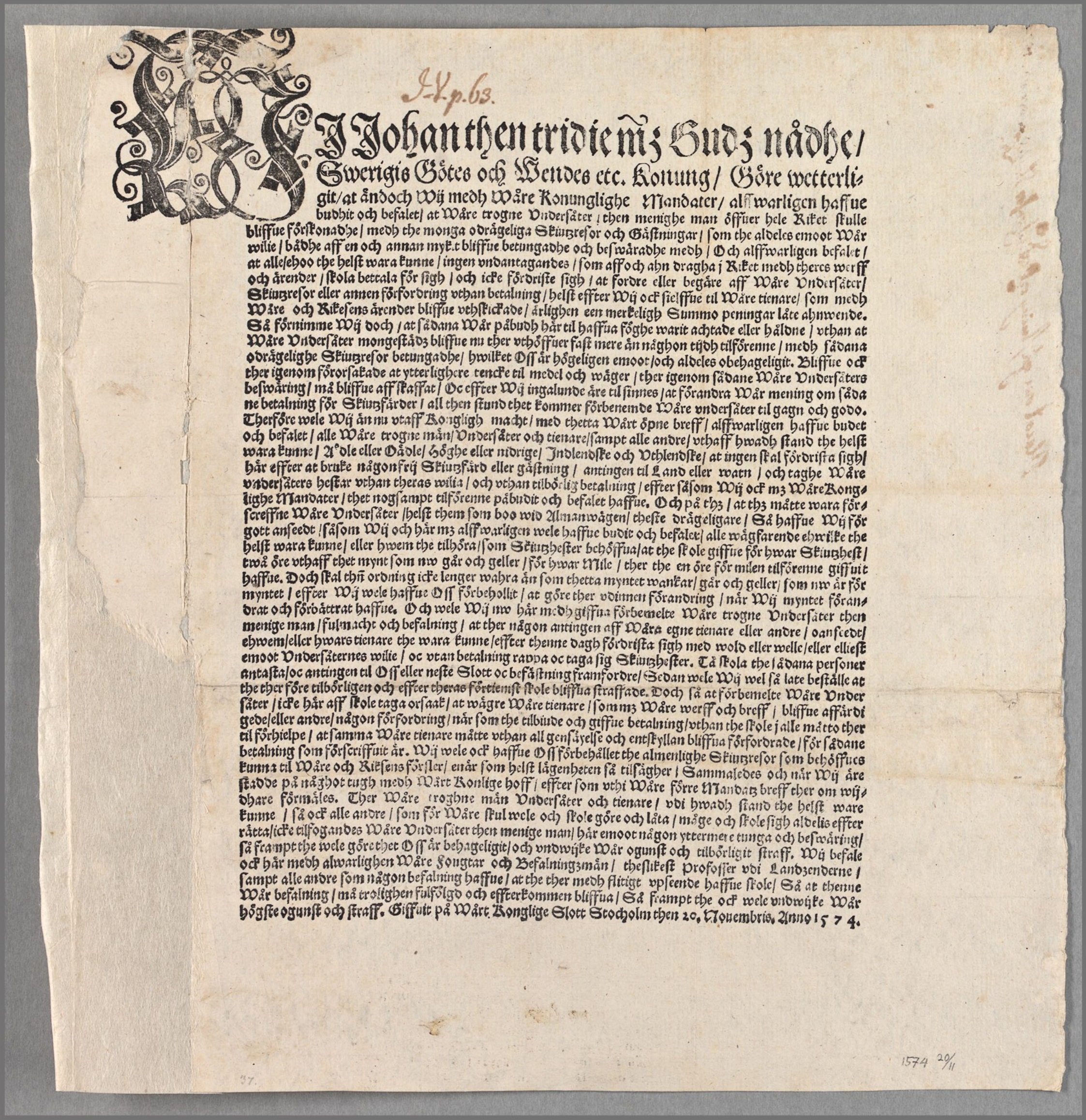

I-V.p.63.

WJ Johan then tridie mz Gudz nådhe/ Swerigis Götes och Wendes etc. Konung/ Göre wetterligit/ at åndoch Wij medh Wåre Konunglighe Mandater/ alffwarligen haffue budhit och befalet/ at Wåre trogne Vndersåter/ then menighe man öffuer hele Riket skulle bliffue förskonadhe/ medh the monga odrågeliga Skiutzresor och Gästningar/ som the aldeles emoot Wår wilie/ bådhe aff en och annan myk.t bliffue betungadhe och beswåradhe medh/ Och alffwarligen befalet/ at alle/ ehoo the helst wara kunne/ ingen vndantagandes/ som aff och ahn dragha i Riket medh theres werff och ärender/ skola betala för sigh/ och icke fördriste sigh/ at fordre eller begäre aff Wåre Vndersåter/ Skiutzresor eller annen förfordring vthan betalning/ helst effter Wij ock sielffue til Wåre tienare/ som medh Wåre och Rikesens ärender bliffue vthskickade/ årlighen een merkeligh Summo peningar låte ahnwende. Så förnimme Wij doch/ at sådana Wår påbudh här til haffua föghe warit achtade eller häldne/ vthan at Wåre Vndersåter mongestädz bliffue nu ther vthöffuer fast mere än någhon tijdh tilförenne/ medh sådana odrågelighe Skiutzresor betungadhe/ hwilket Oss är högeligen emoot/ och aldeles obehageligit. Bliffue ock ther igenom förorsakade at ytterlighere tencke til medel och wäger/ ther igenom sådane Wåre Vndersåters beswäring/ må bliffue aff skaffat/ Oc effter Wij ingalunde äre til sinnes/ at förandra Wår mening om sådane betalning för Skiutzfärder/ all then stund thet kommer förbenemde Wåre vndersåter til gagn och godo. Therföre wele Wij än nu vtaff Konglig macht/ med thetta Wårt öpne breff/ alffwarligen haffue budet och befalet/ alle Wåre trogne mån/ Vndersåter och tienare/ sampt alle andre/ vthaff hwadh stand the helst wara kunne/ Ädle eller Oädle/ Höghe eller nidrige/ Jndlendske och Vthlendske/ at ingen skal fördrista sigh/ här effter at bruke någon frij Skiutzfärd eller gästning/ antingen til Land eller watn/ och taghe Wåre vndersåters hestar vthan theras wilia/ och vthan tilbörlig betalning/ effter såsom Wij ock mz Wåre Konglighe Mandater/ thet nogsampt tilförenne påbudit och befalet haffue. Och på thz/ at thz mätte wara förscreffne Wåre Vndersåter/ helst them som boo wid Almanwägen/ theste drägeligare/ Så haffue Wij för gott anseedt/ såsom Wij och här mz alffwarligen wele haffue budit och befalet/ alle wägfarende ehwilke the helst wara kunne/ eller hwem the tilhöra/ som Skiutzhester behöffua/ at the skole giffue för hwar Skiutzhest/ twå öre vthaff thet mynt som nw går och geller/ för hwar Mile/ ther the en öre för milen tilförenne giffuit haffue. Doch skal thn ordning icke lenger wahra än som thetta myntet wankar/ går och geller/ som nw är för myntet/ effter Wij wele haffue Oss förbehollit/ at göre ther vdinnen förandring/ när Wij myntet förandrat och förbättrat haffue. Och wele Wij nw här medh giffua förbemelte Wåre trogne Vndersåter then menige man/ fulmacht och befalning/ at ther någon antingen aff Wåra egne tienare eller andre/ oanseedt/ ehwem/ eller hwars tienare the wara kunne/ effter thenne dagh fördrista sigh med wold eller welle/ eller elliest emoot Vndersåternes wilie/ oc vtan betalning rappa oc taga sig Skiutzhester. Tå skola the/ sådana personer antasta/ oc antingen til Oss eller neste Slott oc befästning framfordre/ Sedan wele Wij wel så late beställe at the ther före tilbörligen och effter theras förtienst skole bliffua straffade. Doch så at förbemelte Wåre Vndersåter/ icke här aff skole taga orsaak/ at wägre Wåre tienare/ som mz Wåre werff och breff/ bliffue affärdigede/ eller andre/ någon förfordring/ när som the tilbiude och giffue betalning/ vthan the skole i alle mätto ther til förhielpe/ at samma Wåre tienare mätte vthan all gensäyelse och entskyllan bliffua förfordrade/ för sådane betalning som förscriffuit är. Wij wele ock haffue Oss förbehållet the almenlighe Skiutzresor som behöffues kunna til Wåre och Riksens förfler/ enär som helst lägenheten så tilsägher/ Sammaledes och när Wij äre stadde på någhot tugh medh Wårt Konlige hoff/ effter som vthi Wåre förre Mandatz breff ther om wijdhare förmäles. Ther Wåre troghne mån Vndersåter och tienare/ vdi hwadh stand the helst ware kunne/ så ock alle andre/ som för Wåre skul wele och skole göre och låta/ måge och skole sigh aldelis effter rätta/ icke tilfogandes Wåre Vndersåter then menige man/ här emoot någon yttermere tunga och beswäring/ så frampt the wele göre thet Oss är behageligit/ och vndwijke Wår ogunst och tilbörligit straff. Wij befale ock här medh alwarlighen Wåre Fougtar och Befalningzmån/ theslikest Profosser vdi Landzenderne/ sampt alle andre som någon befalning haffue/ at the ther medh flitigt vpseende haffue skole/ Så at thenne Wår befalning/ må troligthen fulfölgd och efterkommen bliffua/ Så frampt the ock wele vndwijke Wår högste ogunst och straff. Giffuit på Wårt Konglige Slott Stocholm then 20. Nouembris. Anno 1574.

37.

1574 20/11

SOT // 82Aa 14/1 Ligg. Fol. F1700 Bland. / Kungl. förordningar -1599

Tillkomstår 1574

Digitaliserad år 2016

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

I-V.p.63.

WJ Johan then tridie m̄z Gudz nådhe/ Swerigis Götes och Wendes etc. Konung/ Göre wetterligit/at åndoch Wij medh Wåre Konunglighe Mandater/ alffwarligen haffue budhit och befalet/ at Wåre trogne Vndersåter/ then menighe man öffuer hele Riket skulle bliffue förskonadhe/ medh the monga odrågeliga Skiutzresor och Gåstningar/ som the aldeles emoot Wår wilie/ bådhe aff en och annan myket bliffue betungadhe och beswåradhe medh/ Och alffwarligen befalet/ at allesehoo the helst wara kunne/ ingen vndantagandes/ som aff och ahn dragha j Riket medh theres werff och ärender/ skola betala för sigh/ och icke fördriste sigh/ at fordre eller begåre aff Wåre Vndersåter/ Skiutzresor eller annen förfordring vthan betalning/ helst effter Wij ock sielffue til Wåre tienare/ som medh Wåre och Rikesens ärender bliffue vthskickade/ årlighen een merkeligh Summo peningar låte ahnwende. Så förnimme Wij doch/ at sådana Wår påbudh här til haffua föghe warit achtade eller håldne/ vthan at Wåre Vndersåter mongestådz bliffue nu ther vthöffuer fast mere än någhon tijdh tilförenne/ medh sådana odrågelighe Skiutzresor betungadhe/ hwilket Oss är högeligen emoot/och aldeles obehageligit. Bliffue ock ther igenom förorsakade at ytterlighere tencke til medel och wåger/ ther igenom sådane Wåre Vndersåters beswåring/ må bliffue aff skaffat/ Oc effter Wij ingalunde äre til sinnes/at förandra Wår mening om sådane betalning för Skiutzfärder/ all then stund thet kommer förbenemde Wåre vndersåter til gagn och godo. Therföre wele Wij än nu vtaff Konglig macht/ med thetta Wårt öpne breff/ alffwarligen haffue budet och befalet/ alle Wåre trogne mån/ Vndersåter och tienare/sampt alle andre/ vthaff hwadh stand the helst wara kunne/ Ådle eller Oådle/ Höghe eller nidrige/ Indlendske och Vthlendske/ at ingen skal fördrista sigh/ här effter at bruke någon fri Skiutzfärd eller gåstning/ antingen til Land eller watn/ och taghe Wåre vndersåters hestar vthan theras wilia/ och vthan tilbörlig betalning/ effter såsom Wij ock m̄z Wåre Konglighe Mandater/ thet nogsampt tilförenne påbudit och befalet haffue. Och på thz/ at thz måtte wara förscreffne Wåre Vndersåter/helst them som boo wid Almanwägen/ theste drågeligare/ Så haffue Wij för gott anseedt/ såsom Wij och här m̄z alffwarligen wele haffue budit och befalet/ alle wågfarende ehwilke the helst wara kunne/ eller hwem the tilhöra/som Skiutzhester behöffua/at the skole giffue för hwar Skiutzhest/ twå öre vthaff thet mynt som nw går och geller/ för hwar Mile/ ther the en öre för milen tilförenne giffuit haffue. Doch skal thn̄ ordning icke lenger wahra än som thetta myntet wankar/ går och geller/ som nw är för myntet/ effter Wij wele haffue Oss förbehollit/ at göre ther vdinnen förandring/ när Wij myntet förandrat och föråttrat haffue. Och wele Wij nw här medh giffua förbemelte Wåre trogne Vndersåter then menige man/ fulmacht och befalning/ at ther någon antingen aff Wåra egne tienare eller andre/ oanseedt/ ehwem/eller hwars tienare the wara kunne/effter thenne dagh fördrista sigh med wold eller welle/eller elliest emoot Vndersåternes wilie/ oc vtan betalning rappa oc taga sig Skiutzhester. Tå skola the/ sådana personer antasta/oc antingen til Oss eller neste Slott oc befästning framfordre/ Sedan wele Wij wel så late beställe at the ther före tilbörligen och effter theras förtienist skole bliffua straffade. Doch så at förbemelte Wåre Vndersåter/ icke här aff skole taga orsaak/ at wägre Wåre tienare/ som m̄z Wåre werff och breff/ bliffue affärdigede/eller andre/ någon förfordring/ när som the tilbiude och giffue betalning/vthan the skole j alle måtto ther til förhielpe/ at samma Wåre tienare måtte vthan all gensäyelse och entskyllan bliffua förfordrade/ för sådane betalning som förscriffuit är. Wij wele ock haffue Oss förbehållet the almenlighe Skiutzresor som behöffues kunna til Wåre och Riksens försler/ enär som helst lågenheten så tilsågher/ Sammaledes och när Wij äre stadde på någhot tugh medh Wårt Konlige hoff/ effter som vthi Wåre förre Mandatz breff ther om wijdhare förmäles. Ther Wåre troghne mån Vndersåter och tienare/ vdi hwadh stand the helst ware kunne/ så ock alle andre/ som för Wåre skul wele och skole göre och låta/ måge och skole sigh aldelis effter rätta/icke tilfogandes Wåre Vndersåter then menige man/ här emoot någon yttermere tunga och beswåring/ så frampt the wele göre thet Oss är behageligit/och vndwijke Wår ogunst och tilbörligit straff. Wij befale ock här medh alwarlighen Wåre Fougtar och Befalningzmän/ thesliikest Profosser vdi Landzenderne/ sampt alle andre som någon befalning haffue/ at the ther medh flitigt vpseende haffue skole/ Så at thenne Wår befalning/ må trolighen fulfölgd och efterkommen bliffua/ Så frampt the ock wele vndwijke Wår högste ogunst och straff. Giffuit på Wårt Konglige Slott Stocholm then 20. Nouembris. Anno 1574.

37.

1574 20/11

Placat om gästning och [illegible] 20 Novemb: 1572